דורשי יחודך

ישיבה חסידית

בנשיאות **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

ב"ה "אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמָה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמָה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ"...

"לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל חֲסִידוּת צְרִיכִים גַּם כֵּן הַהַקְדָּמוֹת עַל דֶּרֶךְ יְמֵי הַסְּלִיחוֹת וְחֹדֶשׁ אֱלוּל".

[כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש]

קוֹבֶץ לִפּוּד וְהִתְחַזְּקוּת

לִכְבוֹד חַג הַמַּגִּים י"ט כִּסְלֵו תשפ"ה

מהדורה שניה

"זֶה הַיּוֹם יִקְבַּע לְכוֹעֵד תְּכִידִי בְּיִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בּוֹ יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהּ רַבָּא וְיִתְעוֹרְרוּ אַלְפֵי לְבָבוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בִּתְשׁוּבָה וַעֲבוֹדָה שֶׁבַּלֵּב, כִּי הַפְּעֻלָּה חֲקוּקָה בְּלֵב יִשְׂרָאֵל דִּלְעֵילָּא וּכְתוּבָה בְּלֵב יִשְׂרָאֵל דִּלְתַתָּא"

[מתוך דברי בעל־הגאולה כ"ק אדמו"ר הזקן נ"ע על י"ט כסלו]

ובו...

א. אוסף מנהגי י"ט כסלו
ב. אגרת קדש מכ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע
[אותה כינה כ"ק אדמו"ר הריי"צ "מאמר ראש השנה לחסידות"]
ג. קטע משיחת י"ט כסלו תש"כ – כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש
ד. קטע משיחת י"ט כסלו תשט"ז – כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש
ה. קטע משיחת י"ט כסלו תשד"מ – כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש
ו. פרק מדא"ח רבינו שליט"א – י"ט כסלו תשס"ט
ז. קטע מדא"ח רבינו שליט"א – י"ט כסלו תשע"ד
ח. קטע מדא"ח רבינו שליט"א – כ' כסלו תשע"ו

נספח: מודעה על התועדות י"ט כסלו תשפ"ה

א. מנהגי י"ט כסלו

ביום זה לפנות ערב, יצא כ"ק אדמו"ר הזקן נבג"מ זיע"א לחירות מבית האסורים ממאסרו הראשון בפטרבורג בשנת תקנ"ט.
מאחלים: "גוט יום-טוב - לשנה טובה בלימוד החסידות ודרכי החסידות תכתבו ותחתמו".
י"ט בכסלו נקרא על-ידי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ "חג החגים".
י"ט בכסלו הוא 'מתן תורה' דפנימיות התורה.
כיוון שי"ט בכסלו הוא 'ראש השנה לחסידות', אפשר עדיין להשלים בו כל מה שחסר עד אז.
יום-ההילולא: יום זה הוא יום ההסתלקות-הילולא של אדמו"ר רבי דובער, הרב המגיד ממעזריטש נבג"מ זיע"א (בשנת תקל"ג, ומנוחתו-כבוד בעיר אניפולי).

התוועדות

יש להכין "תוכנית מפורטת איך לנצל יום זה [י"ט בכסלו] להפצת המעיינות, ובאופן שיהיה רישומו ניכר במשך השבועות והחודשים שלאחרי זה, כיוון שנקרא ראש-השנה לחסידות ודרכי החסידות".
פשט המנהג, אשר עיקר ההתוועדות די"ט כסלו הוא באור ליום כ' כסלו, כי הגאולה מהמאסר היתה בעת תפילת מנחה, שלוש שעות אחר זה היה בדירת מנגד בייסורים נפשיים וכו'.
בכל זה, הרי בכמה וכמה מקומות מתוועדים גם באור לי"ט כסלו, וברכת חסידים עליהם תבוא.
בכלל, שני אופנים בהתוועדות:
א) לסדרה במקומות רבים בעיר, בכדי שישתתפו גם אנשים כאלו אשר למקום אחר לא היו באים.
ב) לאסוף כל המתוועדים במקום אחד, אשר אז הנה - ברוב עם הדרת מלך, ההתוועדות תהיה עם הזקנים והגדולים שבחבורה וכו'.
- ריבוי הכמות, או עילוי האיכות, וידועה השקלא-וטריא מי מהם עדיף... והצעתי בזה, אשר בלילה הראשון, אור לי"ט כסלו, יתוועדו במקומות שונים (ויודיעו שם אודות ההתוועדות דלמחר). ולמחרתו, אור לכ' כסלו, יתאספו במקום אחד להתוועדות...".

כדאי ונכון שכל אחד ואחד יערוך התוועדות (ומה טוב - ג' התוועדויות, "בתלת זימני הווי חזקה" - אחת בעצמו ושתיים על-ידי שלוחיו, או שמשתתף בעצמו בשלושתן כיוון שנערכות בזמנים שונים - בליל י"ט בכסלו, ביום י"ט בכסלו, ובפרט קרוב לסיומו ובאופן שיומשך גם בליל כ' בכסלו) - עם עצמו (בכל עשר כוחות נפשו), עם בני ביתו, עם חבריו וידידיו וכיו"ב - כדי להדגיש עוד יותר שכל אחד ואחד הוא גם משפיע, וכמו שכתוב (בשייכות להגאולה) "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

הצעות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח לאחד מראשוני שלוחיו, בקשר לעריכת התוועדות י"ט בכסלו בישיבה:

לפרסם מראש את תאריך ההתוועדות ואת סיבתה בקצרה בעיתונות הנקראת על-ידי יהודי המקום; להכין מבין התלמידים כאלו שיחזרו מאמר או על-כל-פנים עניין של דא"ח; וכן לסדר קבוצת מנגנים בסדר מסודר, שבזה תהיה רוממות רוח לתלמידים, ובטח יעורר הדבר ביניהם גם 'קנאת סופרים', וכן יעשה את הרושם המתאים על אנשי העיר והסביבה.

אף במוסדות לבנות הציע, שינאמו על פרשת החג גם אחדות מהתלמידות, אף שעל-פי הרוב מסייעים להן בעריכת הנאומים, כי חשובה ההשתתפות מצידן, וגם עצם הדבר שהן נואמות - ערך רב לו.

מסיבות והתוועדויות י"ט בכסלו שייכות גם לשבתות שלפניו ושלאחריו.

"הזקנים, הצעירים גם הנערים, עבדו את ה' וקבלו עליכם עול מלכותו יתברך. דעו כי ביום הזה כל אבותינו - מהבעש"ט - יהיו בעזרכם. קבלו עליכם ללמוד דא"ח באמת, וחיו. היזהרו מאוד ביום הזה כי קדוש הוא. לחיים ולברכה!".

נוהגים לשיר בחג הגאולה את הניגון הידוע על הפסוקים "פדה בשלום נפשי". בתקופות שונות הורה הרבי לנגן ניגון זה בהתוועדות, ופעם אחת הורה לנגנו כבר בשבת מברכים חודש כסלו. אף לסיום ההתוועדויות בתקופת י"ט כסלו, לפעמים היה הרבי, בצאתו מההתוועדות [וגם בשבת-קודש הסמוכה וכדומה], מתחיל לשיר "פדה בשלום" או את סיום הניגון "ואני אבטח בך".

המלטות טובות

"בקביעות עתים לתורה הנגלית ודא"ח ברבים, וחיזוק דרכי החסידות באהבת רעים", וכן "בעבודת התפילה ואהבת ישראל", ו"בקיום המצוות

באור והתלהבות, וכל זה - באופן דמוסיף והולך" בג' הקווים דתורה, עבודה וגמ"ח, בלימוד הרמב"ם, ג' פרקים ליום, לסייע גם בממונו למוסדות רבותינו נשיאינו, ולצאת ב"קריאה לכל אחב"י שליט"א אשר ליבם ער ל'קול ילד בוכה' - לפעולות נמרצות בהפצת התורה בכלל והפצת מעיינות החסידות בפרט, הלימוד והמעשה גם יחד, ומתוך התלהבות חיות ואור".

חלוקת הט"ס

עצם עניין חלוקת הש"ס הוא מנהג קדום בישראל, ובלשון כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע: "המנהג הקדום בתפוצות ישראל לגמור כל הש"ס בכל שנה ושנה בכל עיר ועיר, ובמקום שאפשר - בכל בית-כנסת ובית-מדרש על-ידי חלוקת המסכתות". וידועה השתדלות כ"ק אדמו"ר הזקן בזה, וזה לשונו: לגמור כל הש"ס בכל שנה ושנה ובכל עיר ועיר לחלק המסכתות על פי הגורל או ברצון, ועיר שיש בה מניינים הרבה - יגמרו בכל מניין ומניין, ואם איזה מניין קטן מהכיל - יצרפו אליהם אנשים מאיזה מניין גדול, בבל ישונה, חוק ולא יעבור".

אדמו"ר המהר"ש כותב: "ולכל הפחות צריך כל אחד ללמוד מסכת גמרא בשנה".

על-פי זה נהגו מאז לסדר חלוקת הש"ס ביום חג הגאולה י"ט כסלו. משנת תרס"ג ואילך, מפני אפס הפנאי בי"ט כסלו, הנהיגו בליובאוויטש חלוקת הש"ס בכ"ד טבת - יום ההילולא של רבינו הזקן, ומשנת תשי"ג שוב נקבע המנהג דחלוקת הש"ס בכמה מקומות [על-ידי הרבי] - לי"ט כסלו.

כשהיה כ"ק אדמו"ר מהורש"ב בזמן חלוקת הש"ס בחו"ל, היה מודיע במברק איזו מסכת הוא לוקח.

בחלוקת הש"ס כמה עניינים:

א) תלמוד תורה של המסכת אשר לקח לחלקו. ב) לימוד המסכת בתור חלק מלימוד כל הש"ס. ג) כאילו לומד (בשותפות) את כל הש"ס כולו. ד) נחשב כלימוד בעשרה ויותר. ה) מקנה ומזכה לכל אחד ואחד מהמשתתפים חלק בלימודו.

"בטח ידביקו בכותלי בית-הכנסת רשימת המשתתפים בחלוקת הש"ס, ויהיה לחיזוק ולזיכרון טוב בהיכל ה', והוא מנהג ליובאוויטש".

ואותם הנמצאים במקום אשר, מאיזה סיבה שתהיה, הוא "קטן מהכיל" לחלק כל הש"ס - מצטרפים לחלוקת הש"ס הנעשית בבית מדרשו של הרבי ע"י "מחנה ישראל".

שיעורי תורה

"לשאלתו מה ילמוד בהמעת-לעת דיום הבהיר... י"ט כסלו... מובן שהלימוד צריך להיות בתורתו של בעל השמחה והגאולה, זאת אומרת, תורת חסידות חב"ד, אם בספריו (כמו ספר התניא, תורה אור ולקוטי תורה) או (ביחד עם הביאורים שנתוספו) במאמרים ושיחות של רבותינו נשיאינו".

בסיום התוועדות י"ט כסלו תשי"ב, קודם ברכת המזון, ציווה הרבי להכריז "שאלה שעדיין לא סיימו את לימוד ספר התניא, יזדרזו לסיימו, כדי שלא להפסיק בין סיום התניא להתחלתו, כמו שבשמח"ת אין מפסיקין בין 'חתן תורה' ל'חתן בראשית'.

ביום י"ט בכסלו מתחילים ללמוד שוב שיעורי לימוד התניא (לשנה פשוטה), מתחילת הספר, כפי שנחלקו לימי השנה על ידי כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע.

תחילת הלימוד היום צריכה להיות בעניינים שהזמן-גרמא, ולכל לראש ב'לשון הרב' שבתחילת לוח 'היום יום' (במעלת יום י"ט בכסלו. ואפשר למצוא בו שייכות לכל יום, גם כשאין הקביעות מתאימה, ובפרט כאשר יהיו 'מונחים בזה').

שחרית: "חסידים נוהגים לטבול לפני תפילת שחרית די"ט כסלו, כמנהג המקובל מחסידים הראשונים בשם מורנו הבעש"ט, שבערב שבת ובערב יום-טוב, כמו גם בשבת ויום-טוב שחרית טובלים במקווה".

אין אומרים תחנון.

חג הגאולה - כ' בכסלו

יום (ועיקר) ההתוועדות (בליל כ') - ראה לעיל בתחילת ה'לוח' מדברי הרבי. אין אומרים תחנון.

ב. אגרת קדש מכ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע

[את אגרת זו כינה כ"ק אדמו"ר הריי"צ "מאמר ראש השנה של חסידות"]

ב"ה. יום ד' ט"ז כסלו תרס"ב לפ"ק, מאסקאוו.

בני שי', תתאספו בי"ט כסלו הבאה עלינו לטובה, הלומדים וראשיהם ומוריהם ומשגיחיהם ותשמחו בשמחת החג אשר פדה בשלום נפשינו ואור וחיות נפשינו ניתן לנו, וקרוב הדבר אשר היום הזה הוא ראש השנה לדא"ח אשר הנחילנו אבותינו הק' זצוקללה"ה נ"ע זי"ע, והיא היא תורת הבעל שם טוב ז"ל.

זה היום תחילת מעשיך, שלימות הכוונה האמיתית בבריאת האדם עלי ארץ, להמשיך גילוי אור פנימיות תורתנו הקדושה, אשר נמשך ביום הזה בבחינת המשכה כללית על כללות השנה, ועלינו להעיר לבבינו ביום הזה בבחינת חפץ ורצון פנימי ועצמי באמיתת נקודת לבבינו, שיאיר נפשינו באור פנימיות תורתו יתברך.

ממעמקים קראתיך הוי', להמשיך בחינת עומק ופנימיות תורת הוי' ומצוות הוי' מבחינת פנימיות ועצמיות אור אין סוף ברוך הוא שיאר בפנימיות נפשינו, אשר כל עצמותינו (ר"ל כל מציאותינו, העצם וההתפשטות כו') יהיו אליו יתברך לבד, לגרש מאתנו כל מדה רעה ומגונה מהמדות הטבעיים, כי אם כל עשיותינו וענינינו (הן בעבודה היינו תפילה ותורה ומצוות, והן בעניני העולם המוכרחים לקיום הגוף) יהיו בכוונה אמיתית לשם שמים אשר חפץ ה' כו'. והשי"ת אב הרחמים ירחם עלינו וינחנו בדרך הטובה והישרה ישר יחזו פנימו כו'.

ג. מתוך שיחת י"ט כסלו תש"כ – כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

א. ידוע שישנם שני הפתגמים: "פותחין בברכה", ו"פותחין בדבר מלכות", ובודאי יכולים לצרפם יחד, עכ"פ בענינים ומאורעות וזמנים מיוחדים.

ובפרט בנוגע לענין כללי כמו י"ט כסלו, שנקרא ע"י רבותינו נשיאינו בשם "חג החגים" - שהרי "חג" בכלל (ועאכו"כ "חג החגים") הוא ענין כללי, כיון שהענינים שבו הם לא רק בו ביום, אלא צריכים להמשיכם בכל הימים הבאים לאחרי זה עד להיו"ט הבא, כמבואר בלקו"ת פ' ברכה בנוגע להענין

ד"יראה כל זכורך", "כדרך שבא לראות כך בא ליראות", כפי שהי' בגלוי בזמן הבית, ש"מכל רגל ויו"ט הי' נמשך הביטול (שנעשה ע"י הראי') עד הרגל הבא אחריו" -
הרי בודאי שבענין כזה יש לצרף את שני הענינים ד"פותחין בברכה" ו"פותחין בדבר מלכות".
ב. ובהתאם לכך, יש לפתוח בפרשת הענין די"ט כסלו כפי שנתבארה באגרת הקודש שנכתבה אל כ"ק מו"ח אדמו"ר ע"י אביו, כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, הנשיא שלפניו, וז"ל:
"י"ט כסלו .. החג אשר פדה בשלום נפשנו ואור וחיות נפשנו ניתן לנו, היום הזה הוא ראש השנה לדא"ח אשר הנחילנו אבותינו הקדושים זצוקללה"ה נ"ע זי"ע, והיא היא תורת הבעש"ט ז"ל".
בתיבות אחדות אלו שבהם נתפרש מהותו של החג, ישנם ב' הענינים ד"פותחין בדבר מלכות" ו"פותחין בברכה":
"דבר מלכות" - "מאן מלכי רבנן", ובפרט "רבנן" שאצלם הי' הענין ד"אמר מלכא עקר טורא", שמסרו את עצמם לעקור מן הרשעים את הענין ש"נדמה להם כהר",
ו"ברכה" - כיון שציווי והוראה של נשיא בישראל הו"ע של ברכה ונתינת-כח, הרי "צדיקים דומין לבוראם", וכשם ש"אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו", אלא "מבקש לפי כחן", כמו"כ גם נשיא בישראל דורש מכל אחד ונותן לו כפי כחו,
- כדאיתא במדרש בנוגע למשה רבינו, הנשיא הראשון, "ומשה הי' רועה", שבחנו הקב"ה בכך "שהוא יודע לרעות הצאן איש כפי כחו", ש"הי' מוציא הקטנים לרעות כדי שירעו עשב הרך, ואח"כ מוציא את הזקנים כדי שירעו עשב הבינונית, ואח"כ מוציא הבחורים שיהיו אוכלין עשב הקשה". ובאופן כזה היתה הנהגת רועי ישראל שבכל דור ודור, ועד לכ"ק מו"ח אדמו"ר בדורנו, שאינו בא בטרוניא, אלא תובע רק מה שיודע שיוכלו לקיים -
כך, שה"דבר מלכות" שבאגרת הקודש הנ"ל הוא גם "ברכה" ונתינת כח "להמשיך גילוי אור פנימיות תורתינו הקדושה אשר נמשך ביום הזה (שזהו"ע "אור וחיות נפשנו ניתן לנו") .. על כללות השנה .. שיאיר בפנימיות נפשנו" (כהמשך הלשון באגה"ק הנ"ל) - ע"י התורה שהנחילנו אבותינו הקדושים, אשר, "היא היא תורת הבעש"ט ז"ל".

ד. מתוך שיחת יום א' וישב, י"ט כסלו, ה'תשט"ז

א. אודות י"ט כסלו יודעים הכל שהוא קשור בכך שאדמו"ר הזקן, בעל התניא והשולחן ערוך, ישב במאסר, בגלל שגילה והפיץ חלק בתורה אשר עד אז לא הי' בפירסום - שזוהי תורת החסידות חב"ד, ובי"ט כסלו שחררוהו מהמאסר ונתנו רשות שיוכל להמשיך בהפצת תורת החסידות, מנהגי' והדרכותי'.

הענין דלימוד תורת החסידות - מלבד מעלת הלימוד שבזה, כבלימוד שאר חלקי התורה, ובאופן נעלה יותר, כיון שזוהי פנימיות התורה - יש בו מעלה נוספת, שבזה תלוי כללות קיום המצוות במחשבה דיבור ומעשה בחיי היום יום, שקיום המצוות יהי' מתוך חיות ("מיט אַ לעבעדיקייט").

[כלומר: בודאי שכל יהודי מקיים את המצוות ונזהר מעבירות. וכדברי הגמרא "אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות", דהיינו, שלא קיימת אפשרות שיהודי יעבור על רצונו של הקב"ה, אא"כ - מתבטל מתורת אדם ("ער ווערט אויס אדם"), שזוהי המשמעות של - "נכנס בו רוח שטות", שזוהי רוח בהמה. אבל, ענין זה (קיום המצוות והזהירות מעבירות) גופא יכול להעשות מתוך ריבוי חיות, מיעוט חיות, או באופן ד"מצות אנשים מלומדה". וזהו ענינה של תורת החסידות - הקשורה לא רק עם לימוד בלבד, אלא גם עם דיבור ומעשה בחיי היום יום - לפעול שקיום המצוות יהי' מתוך חיות].

ב. באגרת הקודש של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (מט"ז כסלו תרס"ב) אודות י"ט כסלו - איתא: "אור וחיות נפשנו ניתן לנו".

ויש לבאר דיוק הלשון בשני הענינים אור וחיות גם בפשטות:

בחיות גופא ישנם שני ענינים: א) אור הנפש, ב) חיות הנפש. ישנו חיות שהוא לפי אופן הגוף ומתחלק לפי אופן אברי הגוף. וישנו חיות שאין בו התחלקות, אלא הוא פשוט.

וכפי שמצינו בענין השיעור ככותבת, ששיעור זה הוא בשוה הן עבור גופו של עוג מלך הבשן והן עבור גופו של תינוק בן יומו.

אע"פ שהגוף זקוק למזון, שדוקא על ידו נעשה חיבור הנפש עם הגוף, - וכפירוש הבעש"ט בדברי האריז"ל על פסוק "כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם", שישנו חיות אלקי בהמאכל שהוא המחי' את האדם -

אבל, בזה גופא שהגוף צריך להמזון ישנם ב' מדרגות. ישנו ענין שנמדד לפי אופן הגוף, וישנו ענין שהשיעור הוא בכל הגופים בשוה.

וזהו הענין של "אור" ו"חיות":
אור - הוא פשוט. הגוון שנעשה בהאור בהתלבשותו בכלי, לבן, ירוק או אדום, לפי אופן הכלי - הוא רק מצד הכלים, אבל האור מצד עצמו הוא פשוט, וגם בהתלבשותו בהכלי לא נעשה בו שינוי. וכמאמר "שמשא אכולי עלמא נייחא". השמש מאיר בחדר המלך ובמקום האשפה, ואין זה פוגע באור השמש, כיון שנשאר בפשיטותו.
וכמו כן בנפש יש חיות הנקרא בשם אור הנפש, שהוא אור פשוט, ולכן, אף שבכדי להתחבר עם האור זקוקים להמזון מצד הניצוץ האלקי שבו, מ"מ, הרי זה אצל כולם שיעור אחד שוה.
משא"כ חיות הנפש, קאי על החיות הפנימי המתלבש בהגוף, שמאיר תחילה בכללות, ואח"כ נמשך בפרטיות לפי אופן האיברים: במוח - חיות רב יותר, ובשאר האברים - במיעוט יותר, ועד שגם בהעקב יש חיות מצומצם. - באבות דר"נ נקרא העקב בשם מלאך המות שבאדם, והפירוש בזה, שהחיות שבעקב הוא בצמצום היותר גדול, אבל גם העקב הוא בכלל גוף חי.

ה. מתוך שיחת י"ט כסלו תשד"מ

כאשר מדובר אודות חגיגת הגאולה די"ט כסלו, יכולים לשאול: כיצד ייתכן לתבוע מיהודי שיחגוג מאורע שאירע לפני למעלה ממאה וחמישים שנה - באותו אופן כפי שהיה בפעם הראשונה, ויתירה מזו: באופן ד"מעלין בקודש"?! והמענה לזה - בפשטות: י"ט כסלו עניינו - גילוי תורת החסידות, מעין ובדוגמת הגילוי דלעתיד לבא - "מלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים", "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר גו'". ומכיוון שגילוי זה הוא למעלה מההגבלה דזמן ומקום, הרי אין כל פלא בכך שבעניין זה אינם חלים השינויים הקשורים עם ההגבלה דזמן ומקום, ולכן, יכולים לחגוג את החגיגה די"ט כסלו רבוי שנים לאחרי המאורע - באותו אופן כפי שהיה בפעם הראשונה. ואדרבה: ההגבלות דזמן ומקום (שינויי הזמן והמקום מהמאורע של הגאולה בפעם הראשונה), תכליתם - שיהיה יתרון האור מן החושך... החגיגה די"ט כסלו באופן ד"מעלין בקודש", היינו, שמשנה לשנה נוסף עילוי גדול יותר לגבי הגאולה בפעם הראשונה.

ו. מתוך דא"ח מו"ר שליט"א - התועדות י"ט כסלו תשס"ט

לחיים לחיים! גוט יום טוב גוט יום טוב, לשנה טובה בלימוד החסידות ודרכי החסידות תכתבו ותחתמו. נפתח ב"פדה שלום נפשי".
לחיים לחיים! חג שמח!

א. יט-כ כסלו - המגיד ואדמו"ר הזקן - קול תפלה וקול תורה - "הקל קול יעקב"

אדמו"ר הזקן, בעל הגאולה של היום, היה צריך להחליט בצעירותו לאן נוסעים להשתלם בלימוד התורה (הוא כבר היה גדול בתורה) - לנסוע לוילנא או למעזריטש. הוא שמע על שני המרכזים האלה והתלבט לאן נוסעים. אז התיישב בדעתו, אמר ששמעתי שבוילנא יודעים איך ללמוד תורה ומלמדים איך ללמוד תורה, ובמעזריטש לומדים איך להתפלל. ללמוד תורה ב"ה אני כבר יודע קצת, אבל להתפלל אני בכלל לא יודע, לכן צריך לנסוע למעזריטש - למגיד, בעל ההילולא של היום. לפני שהמגיד הסתלק הוא קרא לתלמיד החביב ביותר שלו, אדמו"ר הזקן, ואמר לו - זלמן, זה היום טוב שלנו. הוא ניבא מה שעתיד להתרחש כעבור **כו** שנים, כמנין שם **הוי'**, התקופה שבין הסתלקות המגיד לגאולת אדמו"ר הזקן. הבעל שם טוב עצמו לא רצה שאדמו"ר הזקן יבוא לבקר אותו בתור ילד - כך הוא אמר לאביו, רבי ברוך שהיה מקושר אליו, שלא יביא אותו אליו (חוץ מהאופשערנש), כי הוא שייך לתלמיד שלי, וצריך לבחור אותו בבחירה חפשית, ואם יבוא אלי זה כבר המשך ממילאי ללא בחירה והתלבטות. כלומר שהבעל שם טוב רצה את ההתלבטות הזו של אדמו"ר הזקן, אם לנסוע לוילנא וללמוד איך ללמוד או לנסוע למעזריטש ולטעום את הטוב טעם ודעת של התקשרות לאלקות שעל ידי עבודת התפלה. זו היתה חייבת להיות ההתלבטות שלו, והוא התלבט והכריע בדעתו שנוסעים למעזריטש. אז כנראה שמעזריטש זה באמת המקום שלומדים איך להתפלל (ועצם ההתלבטות לאן נוסעים היא היא ראשית עבודת התפלה, הבקשה מה' "נחני בדרך אמת"). אדמו"ר הזקן הוא עמוד התורה של תורת החסידות בכלל, בעל התניא והשולחן ערוך - זו התורה. התניא זה התורה שבכתב של החסידות, ושאר ספרי החסידות זה התורה שבעל

פה של החסידות, אבל הכל מתחיל מהתורה שבכתב, ולפני התניא אין תורה שבכתב, משם הכל מתחיל (יש הרבה מסורת, בעל פה, אבל תורה שבכתב זה מהתניא). אבל בשביל להגיע ליעוד של אדמו"ר הזקן, להיות התורה של החסידות, הוא קודם צריך לבחור בעבודת התפלה, לא להשתלם בתורה. התורה זה הענין שלו, זו הנקודה שלו, והוא צריך להתלבט ולבחור שתורה אני כבר יודע קצת ותפלה איני יודע בכלל, ולכן חייבים לנסוע למעזריטש.

ידוע שאבות החסידות הם כנגד אבות העולם, "אין קורין אבות אלא לשלשה, אברהם יצחק ויעקב". כך זה ה"סדר" בלשון רבי אייזיק, לשון החסידות, של שלשה דורות עוקבים שכל אחד משלים את הקודם. בחסידות זה הבעל שם טוב, המגיד ואדמו"ר הזקן. יעקב הוא עמוד התורה, יצחק הוא עמוד התפלה ("ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב", **יצחק רבקה** עולה **תפלה**, סוד **תקטו** תפלות של משה לזכות להכנס לארץ ישראל, "**ואתחנן** אל הוי' בעת ההיא לאמר") ואברהם הוא עמוד החסד. הבעל שם טוב הוא האברהם של החסידות, המגיד הוא היצחק של החסידות ואדה"ז היעקב של החסידות. כל אחד אמר תורה, בפרט הבעל שם טוב אמר "תורה חדשה", תורת משיח, אבל זו תורה שמטרתה אהבת ישראל - חסד - כי הוא אברהם אבינו. אברהם נוטע אשל בבאר שבע "ויקרא שם בשם הוי' אל עולם" - מקריא שם ה' בפי כולם, ומלמד שה' "אל עולם" (ולא "אל העולם") - אבל הכל זה חלק מהחסד שלו, לקרב את כל באי עולם לאמונה באל אחד ובכך יהיה טוב לכולם, בגשמיות וברוחניות גם יחד. זה אברהם, וזה הבעל שם טוב - כל התורה החדשה זה חלק מעיקר התכל'ס, אהבת ישראל וחסד, כמו אברהם אבינו (וכמו שעלית הרצון לברוא את העולם [בהבראם - באברהם] נבעה מטבע הטוב להיטיב של ה', אך ביצוע הבריאה בפועל הוא על ידי ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא", היינו תורת חסד, תורה בשביל חסד, ודוק). המגיד הוא עמוד התפלה. גם לו יש תורות עמוקות מאד, ובמדה מסוימת לפי מדד ההשכלה זה יותר עמוק גם מתורות הבעל שם טוב, אבל התכל'ס של הכל זה איך להתפלל - איך זוכים לדבקות בקב"ה. התפלה זה דבקות, כמו שאמרנו קודם זה לדעת - מח הדעת לפי הקבלה הוא המח האחורי, שעומד על חוט השדרה, ובשדרה יש **חי** חוליות כנגד **חי** ברכות שמו"ע (כמפורש בחז"ל). לכן כל עמוד התפלה זה האחור - מח הדעת עם חוט השדרה. התורה זה הפנים, "אורייתא מחכמה נפקת", אבל התפלה זה האחור (וסדר

העבודה הוא בסוד "אחור וקדם צרתני" - "מבית הכנסת לבית המדרש"; על פי פשט אדם צריך להתפלל לה' מפני שהוא אחור למעשה בראשית ומשום כך חייו תלויים בחפצי העולם שקדמו להוויתו, ומבקש מבורא העולם שיספק לו את כל צרכיו, מה שאין כן כשיהודי לומד תורה הוא בחינת קדם למעשה בראשית מצד גילוי שרש נשמתו, האות שלו בספר התורה של שעשועי המלך בעצמותו שקדמו לעלית הרצון לבריאת העולמות, וד"ל). כל עבודת המגיד, כל תורתו העמוקה - כל ווארט אצלו זה השכלה עמוקה ביותר - זה הכל בשביל להתפלל, להדבק בה'. התורה של אדמו"ר הזקן זה תורה נטו, תורה שבתורה, התורה כוללת הכל - כל שלשת העמודים שעליהם העולם עומד, "על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים" (סדר האבות למפרע), אבל זה תורה שבתורה, תורה נטו. תורה נטו, בסופו של דבר, זה שעשועים עצמיים (כנ"ל בסוד "אחור וקדם צרתני"). תורה נטו זה כמו התורה שהקב"ה בכבודו ובעצמו השתעשע בה אלפיים שנה לפני בריאת העולם, כמו שאומר הפסוק "ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום". זה תורה נטו, דבקות של פנים בפנים עם קוב"ה, שהרי "אורייתא וקוב"ה כולא חד" ממש. שוב, הסדר הוא - גם אצל האבות וגם אצל אבות החסידות - זה קודם חסד, אהבת ישראל (גם לפני שמתחילים להתפלל צריך לומר, לפי האריז"ל, "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך"), אי אפשר להתפלל ולהתדבק בה' בלי אהבת ישראל (ובלי אהבת ישראל ההתפעלות של התפלה זה דמיונות שוא, אם לא קבל באמת בלב מצות עשה שהיא כלל גדול של כל התורה כולה, "ואהבת לרעך כמוך"), אחר כך את התפלה ואחר כך את התורה. וכל אחד יש לו את התורה שלו - יש את תורת החסד, תורת אברהם אבינו, תורת הבעל שם טוב, ויש את תורת התפלה, תורת יצחק אבינו, תורת המגיד.

אחרי ההקדמה הזאת נפתח ברמז יפה: היום אנחנו מחברים יחד את שני ימי חג הגאולה, י"ט-כ' כסלו - עכשיו יצאנו מ-י"ט (לפחות אם אנחנו מחשבים את היום אחר הלילה - יש בקדשים דין הפוך, שהלילה הולך אחר היום, ולפי זה אנחנו עדיין ב-י"ט כסלו) ונכנסים ל-כ' - וזה שני ימים שהם המשך עצמי, "יומא אריכתא", כמו שכתוב לגבי שני ימי ר"ה (ידוע שי"ט-כ' כסלו זה ראש השנה לחסידות). הכל לפי מעשה שהיה, מה היה המעשה בזכותו זכינו לעוד יום של חג? ב-י"ט כסלו אדמו"ר הזקן יצא מהכלא, זה הילולת רבו, אבל איך זכינו לעוד יום? הסיפור הוא שאחרי

שאדמו"ר הזקן יצא מהכלא הוא היה בפטרבורג, יצא מבית הסהר לאיזה בית של יהודי - ובפטרבורג גר יהודי אמיד - ויש שם מזוזות כשרות והכל בסדר גמור, שמחה וששון, הרבי יצא מבית הסהר. אבל דא עקא שאותו בית היה של אחד מגדולי המנגדים, אלה שבעצם גרמו לכך שאדמו"ר הזקן ישב בכלא שלו (בבור שלו, כמו יוסף הצדיק שישב בבור הכלא), ועד שלא יצא מאותו בית - הוא שהה שם כמה שעות, עד הלילה - הוא התבטא שיסורי הנפש שהיו לו שם (לא היו יסורי גוף, כי השתחרר) היו קשים מכל יסורי הגוף במשך **נג** הימים שישב בבית הסהר בעינויים גשמיים של ממש. כשיצא משם זה גם גאולה, ובמדה מסוימת זה עוד יותר גאולה. זה כבר לאחר ההילולא של רבו. שנתים קודם, כשהדפיס את ספר התניא, הוא מאד רצה שזה יצא ביום הזה, יום ההילולא של רבו המובהק המגיד, אבל לא אסתייע מילתא - מן השמים עכבו את זה, ולמעשה הספר יצא לאור רק למחרת, ב-כ' כסלו. כך יש איזה רמז מן השמים שהספר הזה, עמוד התורה, אתה עצמך אדה"ז - שאתה המשך של הרבי שלך - והספר שלך, כבר שייך למחרת היום, זה שייך ל-כ' כסלו. ודאי וודאי ההתקשרות שלך לרבי, ובזכות זה גם יצאת מהכלא. ההתקשרות של אדמו"ר הזקן למגיד זה כבן לאביו (כפי שאמר שהתקשרותו לבעל שם טוב זה כסבא שלו, ואמר שזה הרבה יותר - אין סוף יותר - מסבא גשמי). ההתקשרות הזו היא ודאי ב-י"ט כסלו, לכן במודע שלו הוא רוצה שהכל - כל הגאולה, כל האור - יתרחש ב-י"ט כסלו. אבל מן השמים אומרים שגם לך יש בחינה - זה אכן קשור, אבל זה המשך - והבחינה שלך זה כ' כסלו, זה היום. התיקון שלך - כמו שאמר לו המגיד - הכח שה' העניק לך זה "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". אתה חוננת בכח להמתיק ולתקן את ההתנגדות לתורת החסידות, "לא תכבה", "תכבה" את ה"לא" וההתנגדות - רק אתה יכול, רק תורת חב"ד מסוגלת להמתיק את זה, וזו בחינה יחודית ועצמית שלך. זה גם המסר הסמלי מכך שהוא סובל ומתייסר יסורי נפש אצל אחד שעדיין עוד לא הצטרף לתורת החסידות. אין כאן טינה בלב, ח"ו, אלא היסורים זה שאני עוד לא הצלחתי שתורת הסבא והאבא - הבעל שם טוב והמגיד - תחדור ותחלחל ותגיע לנשמות כל עם ישראל (קודם כל). זה באמת התפקיד שלו.

לכל זה יש רמז מאד יפה: **יט כסלו** = 135 ו-**כ כסלו** כמובן שוה 136. איפה שני המספרים האלה מופיעים רצוף בתורה? בפסוק שהוא גם 'מאמר ראשי' בתורת אדמו"ר הזקן: "**הקל קול** יעקב והידים ידי עשו". **הקל** = **יט**

כסלו, **קול** = **כ כסלו**. למה כתוב פעמיים? קול בכתיב מלא זה המשכה מלמעלה למטה, אבל "הקל" החסר זה תחושה של חסר שמעוררת השתוקקות מלמטה למעלה - זה אחד שמרגיש שאין לו אור, ומשתוקק לעלות ולהשיג אור ברצות ה'. אחר כך, כשתנועה זו ממטה למעלה אכן הצליחה, אז הוא מקבל מהשרש ונמשך האור מלמעלה למטה. מה זה שתי התנועות האלה, של "רצוא ושוב"? כתוב בפשטות שיש שני קולות של יהודי. אנחנו יעקב, והכח שלנו זה בפה, בקול שלנו, אבל יש לנו שני כחות בפה - קול תפלה וקול תורה. "הקֹל" הראשון זה קול תפלה. את הפסוק הזה אמר יצחק. מה קורה כאן? יעקב בא בשליחות אמו רבקה לקחת במרמה-בחכמה (כמו שאומר רש"י) את הברכות מעשו. אז יצחק אומר לו "הקֹל" - זה מה שמקשר אותו ליצחק, כי זה קול תפלה, קול שעולה מלמטה למעלה (יצחק היה סגי נהור, מופשט לגמרי מהעולם הזה, בחינת התפשטות הגשמיות ממש אליה מגיעים על ידי עבודת התפלה ברצוא מלמטה למעלה דווקא) - ואז "קול" זה הכח שלו עצמו, "קול יעקב", קול תורה. אם כן, הרמז כאן מאד מובהק למה שאמרנו קודם, ש"**הקל**" עולה **יט כסלו**, שזה התקשרות בעל הגאולה לרבו המגיד, שכל תורת המגיד זה איך להתפלל, וה"קול" השני זה קול תורה, וזה הקול של אדמו"ר הזקן עצמו.

שניהם מצטרפים יחד, ובשביל מה? התכל'ס של הצירוף הזה הוא "והידים ידי עשו". אם יש לנו, לעם ישראל, את שני הקולות האלה. הקול הראשון, שעולה מתוך חוסר, זו הגאולה מהקליפה של הגוי, מבית הסהר של הגוי, מהגלות של הגוי. הגאולה הזאת היתה ב-י"ט כסלו. אבל אחר כך יש בית סהר של הבית היפה והמהודר של היהודי, שעל פי פשט השמחה האמיתית התחילה רק לאחר שהשתחרר ונושע - "צדיק ונושע הוא" - מאותו מקום. אבל כמו שנסביר הגאולה הזאת לא גאולה בכלל אם רק משתחררים-בורחים מבית המנגד. אפשר אז לשמוח מהגאולה הראשונה, אבל זה לא הגאולה השניה עדיין. מה ההבדל מגאולה מגוי לגאולה אצל יהודי? הרבי מסביר שיש גם גלות אצל יהודים, ויש גלות אצל גוים. להשתחרר, להגאל, מגלות של גוים זה לצאת משם - יציאת מצרים, וכל הגלויות של הגוים נקראות על שם מצרים, אומרים חז"ל, כי מצרים לעם ישראל. אז צריך לצאת משם, יציאת מצרים. אבל הגאולה מגלות של יהודים, שבעל הגאולה אמר שזו עיקר הגלות של עקבתא דמשיחא - עיקר הגלות שלנו היום זה לא אצל גוים (כמו שהרבי אומר, עשו כבר מוכן,

הוא בסדר) - והגאולה משם היא לא לצאת ולהשתחרר מזה, לא גאולה בדרך "רצוא", אלא גאולה בדרך "שוב". אמרנו ש-י"ט כסלו זה "הקל" חסר, גאולה בדרך "רצוא", אדם יוצא בתפלה ובק"ש מהבלי העולם הזה (עוצם את העינים ומשתחרר מכל השעבוד לעלמא דשקרא) ונדבק באמת. כך בשמו"ע, הוא יוצא מכל העולמות ומגיע לעולם האצילות, באותן **חי** ברכות שכנגד **חי** חוליות השדרה. אז אני מופשט. תפלה זה נקרא התפשטות הגשמיות - אני מתפשט (כנ"ל). אבל תורה זה לא ככה, תורה זה חדירה, זה לחדור לתוך המציאות, זה להסביר למציאות את האמת, להסביר לשקר את האמת. לתקן את השקר, "ואת רוח הטֻמאה אעביר מן הארץ", זה על ידי שמחדירים הרבה אור אמת. גאולה מגלות של יהודים זה לא בדרך "רצוא", לא בדרך "הקל" חסר, אלא רק בדרך של תורה, "קול" מלא מלמעלה למטה. זה כלל גדול בתורה, זה היחוד של בעל הגאולה, שהוא מסוגל לזה - להחדיר את האור באמת לתוך המציאות. גם עד כדי כך שמי שעד עכשיו לא הבין ולא תפס, לכן הוא מנגד, אז צריך לתת לו לתפוס, צריך לרחם על רחמנים. כל יהודי הוא רחמן, רחמנים בני רחמנים, וצריך לרחם עליהם - "ונתן הוי' לך רחמים ורחמך", "כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים", ה' נותן את תכונת הרחמים לרחם על כולם ועל ידי כך מרחם גם עלינו. אז ה' לא מוציא אותנו משם, לא נותן לגרש את החשך של אחינו בני ישראל עם מקל (אי אפשר לגרש חושך עם מקל [מ-**קל** חסר, ודוק]), אלא רק עם ריבוי אור. מעט מן האור דוחה הרבה מן החשך, ואם יש הרבה אור - "רזין דרזין" של י"ט כסלו, שמגיע עד חנוכה, "הולך ומוסיף ואור" עד שמונה ימים, עד אין סוף - אז כל החשך עצמו מתהפך לאור, ו"כיתרון האור מן החשך".

אז מה אמרנו? שיש שני ימים שמתחברים ליומא אריכתא, **יט כסלו** ו-**כ כסלו**, "**הקל קול** יעקב". אבל אמרנו שיש לזה עוד תכלית - על ידי שני הימים האלה זוכים לרשת את האורות המרובים דתהו, לרשת את "הידים ידי עשו", כמו בסיפור כאן של הברכות. יצחק אומר שיש כאן תרתי דסתרי - "הקל קול יעקב והידים ידי עשו" - אבל אחר כך אומר "ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו הוי' ויברכהו", עם ידי עשו השעירות. יש שמפרשים ש"הידים ידי עשו" זה כח שבא במיוחד מתורת יעקב לברר את הניצוצות הקדושים שיש בעשו, אבל העבודה הזאת היתה פעם - "וזאת לפנים בישראל". על עבודות שהיו פעם אדמו"ר הזקן קורא "וזאת לפנים בישראל", אבל היום זה אחרת. היום הרבי אומר שנסתיימה עבודת

הבירורים, לא צריך לברר את עשו, הוא מוכן. אם עשו לא מוכן צריך לברר אותו, להכנס לתוכו, וכשהמברר מתלבש בלבושי המתברר זה גם קצת מסוכן לו - יכול להיות מושפע מלבושי המתברר. אבל היום "הקל קול יעקב והידים ידי עשו" זה פעולה בדרך ממילא, אוטומטית. הקול הראשון זה תפלה והשני זה תורה, אבל חסר "המעשה הוא העיקר" - זה ידי עשו, לשון עשיה. כתוב שעשו נקרא כך כי נולד עשוי, נולד גמור, הוא נולד לאחר עבודת הבירורים. הוא עשוי, מתוקן, עם כל השערות והלבושים - זה העשו של הקדושה, שלא צריך לברר שום דבר כי הוא עשוי מאה אחוז. רק מה, כדי שבדרך ממילא הוא יתוקן (כלומר שיתגלה איך שהוא כבר מתוקן בעצם מקדמא דנא) - משהו שבעצם למעלה מעולם התיקון, שקודם היה שבור ואחר כך על ידי בירורים נתקן לאט לאט, אבל אחד שלמעלה מזה נולד בסדר גמור הוא למעלה משבירה ותיקון, זה שם **עב**, זה תהו של עקודים או תהו של א"ק או אפילו תהו של לפני הצמצום (שגם יש מושג כזה) - צריך לאמץ את זה, לאמץ את כח העשיה של עשו.

עשיה אצלנו זה מתחיל מאברהם, מאהבה. ידוע שיצחק ויעקב שניהם מושלמים בכך שהם כפולות של שם הוי' - **יצחק** זה ח"פ **הוי'** ו**יעקב** זה ז"פ **הוי'**, אבל אברהם אבינו הראשון יש לו לכאורה חוסר מסוים שהוא אחד יותר מכפולה של **יג** (כל **הוי'** הוא פעמיים **יג**, **אחד**, שהוא מספר ראשוני, כידוע בסוד "שלם וחצי"). מי משלים את אברהם - העשיה, החסד בפועל ממש - להיות כפולה של שם הוי' ב"ה? אם היינו זוכים אז, עשו היה הרגל הרביעי של המרכבה - המלכות - וכתוב שהוא זה שיש בו את היכולת הפנימית להשלים את אברהם אבינו (בסוד "חסדי דוד הנאמנים", וד"ל). רואים את זה במספר, כי עשו זה אחת פחות מכפולת של **יג**, וביחד אחד משלים את השני להיות כפולה של **הוי'** ב"ה. **אברהם עשו** = **כד** פעמים **הוי'**, ג"פ **יצחק**. בכל אופן, צריך שבלי בירור יצטרפו אלינו ידי עשו, ואז זוכים בכל הברכות הכי נעלות שיצחק ברך את יעקב כשחשב שהוא עשו. הקשר בין עשו לאברהם, חוץ מהרמז המספרי, מופיע גם בפשט: אחד הדברים החזקים שמראים אברהם קשור נפשית לעשו זה שהוא נפטר חמש שנים לפני זמנו כדי שלא יראה את עשו נכדו יוצא לתרבות רעה. חי עד סמוך לבר-מצוה שלו, שעד אז לא ראו את הכיוון של כל אחד, ומהבר-מצוה זה התברר, מהדעת.

אם אמרנו רמז של "**הקֹל קול**", ששוה **יט כסלו** ו-**כ כסלו**, אז צריך לצרף לזה פשוט "**והידים ידי**". **הקל קול והידים ידי** עולה **שע** - מספר מאד

חשוב בקבלה, שקשור למה שנמשיך לדבר הערב. זה **שע** נהורין, אור הפנים - שגם כן לא זקוק לשום בירור ושום תיקון, כי הוא מתוקן לגמרי, הכי מתוקן שרק יכול להיות. **שע** זה לשון **שעשוע**. וכך נמשיך בע"ה להסביר את הפסוק שהסברנו קודם, "ואהיה שעשועים יום יום", שזה תורת אדמו"ר הזקן, והשעשוע הוא מיוסד ומושתת על סוד **שע** נהורין, **שע** זה גם שתי האותיות הראשונות של **עשו** (הפוך). זה השעשוע, "באור פני מלך חיים", וזה סוד הגאולה. הגאולה שלנו זה שיהיה לנו את "הקל קול יעקב" וממילא נזכה - ממילא, תיכף ומיד ממש - גם לירושה של האורות המרובים של התהו מהמדרגה הכי גבוהה של תהו שיכולה להיות, למעלה מסוד השבירה והתיקון, וזה "הידים ידי עשו". "**ידי עשו**" זה גם משהו מושלם - 400, 20 בריבוע. **קול ידים** עולה 200, החצי של "ידי עשו". אם כן, מה שעשינו עד עכשיו זה הקדמה בשביל להמשיך לדבר על סוד השעשועים, שזה התורה של אדמו"ר הזקן, התורה של התורה. אבל השעשועים, ה-**שע**, צריך גם את קול התפלה של המגיד וגם את קול התורה של אדמו"ר הזקן וגם בדרך ממילא את "הידים ידי עשו", וכשיש את החיבור הזה ביחד יש "ובא לציון גואל", הגאולה האמיתית והשלמה על ידי משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

ז. מתוך דא"ח מו"ר שליט"א - התועדות י"ט כסלו תשע"ד

א. "יום טוב טלנו"

"היינט איז אונזער יום טוב"

היום חג הגאולה של אדמו"ר הזקן וגם יום ההילולא של רבו, המגיד ממעזריטש, התלמיד המובהק וממלא המקום של מורנו הבעל שם טוב, מייסד תנועת החסידות. לפני שהמגיד הסתלק, בי"ט כסלו, הוא פנה לתלמידו החביב, אדמו"ר הזקן, בעל חג הגאולה של היום, ואמר לו בלשון חבה - "זלמניו, היינט איז אונזער יום טוב", היום הוא היום-טוב שלנו. ככה הוא רמז שכעבור עשרים ושש שנה בדיוק, מיום ליום, התלמיד החביב שיאסר על הפצת תורת החסידות יצא לחפשי, "דידן נצח" - יצא מבית הסהר כדי להפיץ את תורת החסידות ביתר שאת ויתר עז. כך הוא אמר לו - היום יום טוב שלנו.

"טלנו" – יום טוב פרטי-כללי – "כצוא וטוב" של הסתלקות וגאולה

מה אפשר ללמוד מהביטוי המיוחד הזה, "אונזער יום טוב", היום-טוב שלנו? כנראה לא רק לומר לו שזה יום טוב שלי ויום טוב שלך, שהם בעצם שני דברים שונים לגמרי - היום טוב של המגיד הוא יום ההסתלקות שלו, היום בו כל עבודת החיים מתגלה, תוך כדי שהכל עולה למעלה (בסוד "אסתלק יקרא דקודשא בריך הוא בכולהו עלמין"), ואילו אצל אדמו"ר הזקן זהו חג הגאולה, יום של התפשטות והפצת תורת החסידות בכל העולם. היחס הוא על דרך "רצוא ושוב", העלאה והמשכה, בלשון החסידות.

בכל אופן, מה הביטוי המיוחד "שלנו"? זה אומר שזהו יום טוב פרטי-כללי. גם יום טוב שלי, בהעלאת האור שלי מלמטה למעלה, וגם היום טוב שלך בעוד עשרים ושש שנה בדיוק, המשכת אור ישר, האור האלקי, מלמעלה למטה בכל העולם כולו. כמו שנסביר, אור עולה ואור יורד הם כמו זיווג, אור של נקבה ואור של זכר שמתחברים יחד. כרמוז בשמו של בעל הגאולה, שניאור, שני-אור, יש כאן שני אורות מתייחדים. המגיד אומר שזה יום טוב גם שלי וגם שלך בתור פרט, אבל הפרט כאן בטל וכלול בתוך הכלל - יום טוב שלנו, יום טוב שמרגישים בו "שלנו".

יחוד המגיד ואדמו"ר הזקן פכח הבעל שם טוב

אפשר לשאול שאלה פשוטה: המגיד הוא הדור השני של החסידות ואדמו"ר הזקן, בעל הגאולה, הוא הדור השלישי של החסידות. הרי הכל מתחיל, כמו שאמרנו, מהבעל שם טוב - הראשון, הכל הולך אחר הפתיחה. אם המגיד אומר "היינט איז אונזער יום טוב", היום הוא היום טוב שלנו, איפה הבעל שם טוב? רמז מאד יפה ופשוט, כשעושים את הגימטריא של **יום טוב שלנו** - הוא שוה **בעל שם טוב** בדיוק! הבעל שם טוב נמצא כאן ומייחד את הרב והתלמיד, המגיד ואדמו"ר הזקן, גם יחד.

"יום בטוכה"

כמו שהבעל שם טוב הוא המאחד, "יום טוב שלנו", נשים לב שראשי התיבות של **יום** **טו**ב הם **יט** - יש איזה **יט** במעגל השנה שהוא יום-טוב מיוחד. יש על היום הזה לשון שמופיעה אצל אחד מגדולי הראשונים, אחד מבעלי התוספות, שכתב ספר שו"ת מן השמים - שאלות ששאל בחלום לילה ומגידים בשמים ענו לו תשובות. יש רק פעם אחת בשו"ת שמצויין התאריך, באיזה יום שאל את השאלה, וזה בערך 500 שנה לפני י"ט כסלו שלנו. שם בספר כתוב שהשאלה היתה בי"ט כסלו, ומן השמים, כשענו לו על השאלה, אמרו לו - "היום יום בשורה", בלי שום הסבר, שום נימוק, מדוע הוא יום בשורה. חמש מאות שנה לפני י"ט כסלו היום הזה כבר מזומן להיות יום בשורה - כנראה מששת ימי בראשית - יום בשורה של גאולה לעם ישראל. זו גאולה של

אדמו"ר הזקן, שהוא עצמו נשמה כללית, וזו גאולה של תורת החסידות. תורת החסידות היא תורת המשיח. הרי הבעל שם טוב עשה עלית נשמה, שאל את המשיח "אימתי קאתי מר" והתשובה היתה "לכשיפוצו מעינותיך חוצה". אם כן, זהו יום גאולה של אדמו"ר הזקן בתור גדול הדור, אדמו"ר הזקן בתור נשמה כללית, אדמו"ר הזקן בתור זה שמפיץ את תורת מלך המשיח - "תורה חדשה מאתי תצא". ממילא זה "יום טוב שלנו", של כולנו, והכל נכלל בגימטריא שאמרנו קודם - כל מסירות הנפש של אדמו"ר הזקן היתה מסירות נפש על הסבא הרוחני שלו, מורנו הבעל שם טוב.

אחרי הווארט הזה, שהיום טוב הוא "יום טוב שלנו" - המלה "שלנו" היא מאד משמעותית, מלמדת שהוא יום טוב פרטי-כללי, שכל אחד ירגיש שזה יום טוב אישי שלי, אבל גם שלי ושלךְ ושלָך, של כולנו. יש פה הרגשה מאד מיוחדת, יחודית, ביום טוב הזה, שאין בשום יום טוב אחר - "יום טוב שלנו".

ח. מתוך דא"ח מו"ר שליט"א -התועדות כ' כסלו תשע"ו

א. "פדה בשלום נפשי" – י"ט כסלו לחנוכה

לחיים לחיים, חג שמח ושנה טובה. לשנה טובה בתורת החסידות ובדרכי החסידות תכתב ותחתם. לחיים לחיים.

י"ט כסלו – מקטרוג להפצת המעינות

היום חג הגאולה של אדמו"ר הזקן, בעל התניא והשו"ע, רבי שניאור זלמן מליאדי, התלמיד המובהק של הרב המגיד, שי"ט כסלו הוא יום ההילולא שלו. הרב המגיד הוא התלמיד המובהק, ממשיך דרכו של הבעל שם טוב, מחולל תנועת החסידות - תנועה שהסימן שלה, המטרה שלה, היא להביא את הגאולה לעם ישראל ולכל העולם כולו. הם הראשון, השני והשלישי - קוראים לזה 'סדר' - כמו אברהם-יצחק-יעקב של החסידות. הסבא הוא הבעל שם טוב, האבא הוא הרב המגיד והבן הוא אדמו"ר הזקן, בעל הגאולה של היום.

על העבודה של בעל הגאולה היום, להפיץ חסידות בעולם, לגלות רזין דאורייתא, התעורר עליו בשמים קטרוג - מה אתה מגלה סודות, סודי סודות, דברים שיפה להם השתיקה וההסתרה, "כבוד אלהים הסתר דבר" - מה אתה מגלה את הסודות?! אז בשמים פסקו לו מאסר. אבל מה? תוך כדי המאסר באו אליו הסבא והאבא, הבעל שם טוב והמגיד. כתוב שהם ממש התלבשו בגוף והגיעו לתוך התא שלו בכלא. הוא שאל אותם האם מהיום צריך להוריד

פרופיל ולהפחית בהפצת המעינות. הם ענו לו - אדרבא ואדרבא, מהיום צריך להגביר את ההפצה ביתר שאת ויתר עז. רק מכח ובזכות ההפצה של האור והמאור שבתורה יבוא משיח, תבוא גאולה. זה בדיוק מה שקרה אחרי השחרור - הפצת המעינות חוצה ביתר שאת ויתר עז.

"פדה בשלום נפשי... ואני אבטח בך" - פי"ט כסלו לתנוכה

אחרי השחרור, הוא כותב למחותן שלו, רבי לוי יצחק מברדיטשוב: "כאשר קראתי בספר תהלים והגעתי לפסוק 'פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי' יצאתי בשלום מה' שלום". אלה המלים שלו. בהשגחה פרטית, תוך כדי אמירת הפסוק "פדה בשלום" הוא יצא בשלום עם המשימה, השליחות, להפיץ ביתר שאר וביתר עז את תורת החסידות בעולם, כדי להביא את הגאולה.

יש שיר מסורתי של חסידים על הפסוקים האלה, בתהלים פרק נ"ה, מ"פדה בשלום נפשי" עד סוף הפרק - עד "ואני אבטח בך", שכל הבטחון שלי הוא בך, בעצמותך יתברך. אדמו"ר הזקן נהג להתבטא מתוך דבקות אלקית ש"מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ" - אין לי שום רצון בעולם, גן עדן לא צריך, עולם הבא לא צריך, רק אותך עצמך. "אבטח" לשון דבקות - אני דבוק אך ורק בך. זה סיום השיר הזה.

כל החג הזה, שאנחנו הערב מתוועדים - לזכור לכוון שהוא גם הכנה לחג הבא, בעוד פחות משבוע, שהוא חג חנוכה, חג של אור, חג של שמן - השמן הוא רזין דרזין דאורייתא. ההכנה לחנוכה היא היום, ויש במלים האלה שני רמזים לחנוכה: המלה הראשונה, **פדה**, שוה בדיוק **חנוכה** בגימטריא.

ורמז נוסף: יש כלל לגבי פסוקים בתנ"ך שמחברים את האות ראשונה והאות האחרונה - האות הראשונה " פדה בשלום נפשי..." היא ה-**פ** של "**פ**דה" והאות האחרונה של "... ואני אבטח בך" היא ה-**ך** של "**בך**" - יחד יוצא **פך**, פך השמן הטהור שמצאו. היוונים טמאו את כל השמנים, את כל החכמות והרזין, אבל נמצא פך שמן טהור אחד חתום בחותמו של כהן גדול וממנו הדליקו באופן נסי את המנורה שמונה ימים. היה שם שמן ליום אחד, אבל הוא דלק שמונה ימים. זה ה-**פך**, וכתוב ש-**פך** הוא לשון אתה**פכ**א - להפוך את החשך לאור ואת המר למתוק, כלשון הזהר. זה ה-**פך** שרמוז בשיר שהולכים לשיר: "**פ**דה בשלום נפשי... ואני אבטח **בך**".

נשיר אותו ביחד.

לחיים לחיים לכל היהודים!!!

ב"ה

ג	ל	ע	י	נ	י
ו	א	ב	י	ט	ה
נ	פ	ל	א	ו	ת
מ	ת	ו	ר	ת	ך

יט כסלו - חג החגים

קרנן של משיח

ההתוועדות המרכזית

עם הרב יצחק גינזבורג שליט"א

תתקיים במוצאי שבת קדש פרשת "וישב" בשעה 20:30

באולם בית רבקה בכפר חב"ד ב'

ברוב שירה וזמרה

ניהול מוזיקלי: אחיה אשר כהן אלורו בליווי הרב שלמה כץ

מלוה מלכה - עזרת נשים פתוחה - מכירת ספרי הרב

אחיה